

POSTANOWIENIE

2 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Krajewski

na posiedzeniu niejawnym 2 czerwca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa K.B.

przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W. (uprzednio Bankowi1 spółce akcyjnej w W.)

o ustalenie i zapłatę, ewentualnie o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 21 grudnia 2023 r., V ACa 1464/22,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza na rzecz K.B. od Banku spółki akcyjnej w W. 5400 zł zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 21 grudnia 2023 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 23 czerwca 2022 r., w którym Sąd ustalił nieważność łączącej powódkę i pozwanego umowy kredytu oraz zasądził od pozwanego na rzecz powódki zwrot kwot nienależnie świadczonych na podstawie tej umowy.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego, zaskarżając ten wyrok w całości. Wskazał, że w sprawie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, tj. art. 385¹ § 1 i 2 k.c., w zakresie, w jakim odnosi się on do skutków uznania postanowień umownych za abuzywne i możliwości zastąpienia takich postanowień przepisami dyspozytywnymi. Powołał się także na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, w ramach którego pyta, czy brak możliwości oszacowania kwoty, którą strona umowy będzie świadczyć w przyszłości stanowi *per se* o niejednoznaczności tego postanowienia umownego, a w konsekwencji, czy postanowienie takie powinno podlegać badaniu pod kątem abuzywności.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódka wniosła m.in. o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania oraz zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Sąd Najwyższy nie dostrzega potrzeby dokonania wykładni przywołanych przez skarżącego przepisów, gdyż w zakresie, w jakim dotyczy to rozpoznawanej sprawy, nie budzą one już poważnych wątpliwości. Po pierwsze, w orzecnictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, zgodnie z którym postanowienia uprawniające bank do jednostronnego określania kursu waluty wiążącego drugą stronę umowy kredytu, są nietransparentne, ponieważ pozostawiają pole do arbitralnego działania banku, a równocześnie obarczają kredytobiorcę nieprzewidywalnym ryzykiem. W konsekwencji, jeżeli zostały one zamieszczone w umowie zawartej z konsumentem, mają charakter niedozwolonych postanowień umownych i nie wiążą konsumenta (zob. uchwałę pełnego składu Izby Cywilnej

Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22, OSNC 2024, nr 12, poz. 118, i przywołane tam orzecznictwo).

Po drugie, Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22, przesądził, że w razie uznania, że postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów. Na podstawie art. 87 § 1 ustawy o Sądzie Najwyższym uchwała ta ma moc zasady prawnej i wiąże Sąd Najwyższy w niniejszej sprawie.

Po trzecie, w punkcie drugim przywołanej uchwały z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22, przesądzono, że w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego umowa nie wiąże także w pozostałym zakresie.

Z kolei powołanie się na istotne zagadnienie prawne wymaga sformułowania problemu prawnego i wykazania, że ma on precedensowy charakter oraz znaczenie dla rozwoju prawa (zob. postanowienia SN: z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13; z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14; z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, i z 6 lutego 2026 r., I CSK 719/25).

Nie można uznać, by sformułowane przez skarżącego zagadnienie miało charakter istotny. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazano już bowiem, że nie można za jednoznaczne uznać takich postanowień umowy, w których przypadku konsument nie ma możliwość łatwej oceny rozmiarów swojego świadczenia i jego relacji do rozmiarów świadczenia drugiej strony. Z tą sytuacją mamy do czynienia w przypadku klauzuli przeliczeniowej. Nie można bowiem uznać, aby konsument był w stanie oszacować, w oparciu o jednoznaczne i zrozumiałe kryteria, wpływające dla niego z umowy konsekwencje ekonomiczne (zob. wyrok SN z 27 sierpnia 2025 r., II CSKP 180/24, i z 21 października 2025 r., II CSKP 138/24). W rezultacie klauzule przeliczeniowe jako sformułowane w sposób niejednoznaczny podlegają ocenie pod kątem abuzywności.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 1¹, 3 i 4 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2, § 2 pkt 7 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Marcin Krajewski

(E.M.)

[SOP]